

Veldwaarnemingen CXXV

Verzameld door Henk J. Lichtenbeld

Parelduiker. 24-10-81 1 ex. Hondsbossche Zee-
wering (E. Dam, A. Ouwerkerk); 6-12-81 1 ex.
Zuidpier, IJmuiden (T. Bakker, K. van Dijken); 20-
12-81 4 ex. strand Westerslag, Texel (P.H. Graans-
ma); 21-12-81 1 ex. Brouwersdam (A. Vink, J.
Bekhuis, H.N. Leys, F. Post); 22-12-81 4 ex. strand
Westerslag, Texel (P.H. Graansma); 12-1-82 1 ex.
Zuidpier, IJmuiden (H.J. Wight, A.H. Bulthuis);
15-1-82 1 ex. De Cocksdorp, Texel (E. Martejijn, M.
Leopold, C. Swennen); 6-2 tot en met 12-3-82 8
ex. Oostvoornse Meer, Oostvoorne (P.G. Schrij-
vershof); 14-2-82 1 ex. Zuidpier IJmuiden r.N. (A.
Noorlander, E. Russer), 1 ex. Oostvoornse Meer,
Oostvoorne (E. Dam, A. & C.J. Ouwerkerk); 22-2-
82 paartje aldaar (O.P. Boeren); 23-2-82 dood ex.
Westplaat, Maasvlakte (idem); 25-2-82 7 ex. Oost-
voornse Meer, Oostvoorne (H.A. Gaasbeek, P. &
R. Schrijvershof); 27-2-82 7 ex. aldaar (A.H. Bult-
huis).

Fuut. 19-12-81 431 ex. Brouwersdam, 7 ex. Zand-
kreekdijk, Veerse Meer (B. van der Krieken, D.
Oellibrandt, G. Firlefijn, P. van der Vijver); 24-1-82
ca 5000 ex. op Grevelingenmeer tussen Brouwers-
dam en Brouwershaven (D. Symens); 7-3-82 ca 85
ex. Wijde Ee, Bergum (P.H. Graansma); 25-4-82
ex. met 2 pulli van circa 14 dagen oud bij Naarder-
meer (W.B. Roelofs).

Geoorde Fuut. 17-10-81 16 ex. Veerse Meer (G.
Davide, A. Ovaa); 23-10-81 groepen van meer
dan 30 en meer dan 50 ex. op het Veerse Meer
(A.J.H. baron van Lynden); 31-10-81 1 ex. Ree-
wijkse plassen (T. Hemmes); 1-11-81 2 ex. Braak-
man, Terneuzen (E. Martejijn); 7-11-81 6 ex. Pam-
pushaven, Z.Flev. (A. Vink); 7 en 10-11-81 resp. 2
en 1 ex. op Westerschelde bij fort Rammekens,
Ritthem (A. Ovaa); 8-11-81 2 ex. paal 26/27 Texel

(M. Leopold); 12-11-81 1 ex. Vliesloot, Vlieland (E.
Marteijn, C. Swennen); 22-11-81 2 ex. Oostvoorn-
se Meer, Oostvoorne (O.P. Boeren); 12-12-81 1
ex. Zwartemeer, Emmen (K. van Dijken); 19-12-81
1 ex. Zandkreek, Veerse Meer, 16 ex. Brouwers-
dam, 17 ex. reservaat De Piet, Veerse Meer (B.
van der Krieken, D. Oellibrandt, G. Firlefijn, P. van
de Vijver); 21-12-81 14 ex. Brouwersdam (A. Vink,
J. Bekhuis, H.N. Leys, F. Post); 24-12-81 1 ex.
Westkapelle, op zee (A. Ovaa, R. van Ouwerkerk);
28-12-81 3 ex. Oostvoornse Meer, Oostvoorne (I.
& A. van Hemert), 2 ex. Brouwersdam (P. van
Meerkkerk); 12-1-82 1 ex. Zuidpier, IJmuiden (H.J.
Wight, A.H. Bulthuis); 22-1-82 1 ex. kreek bij
Westkapelle (A. Ovaa); 24-1-82 1 ex. Brouwers-
dam (D. Symens); 23-2-82 1 ex. Oostvoornse
Meer, Oostvoorne (O.P. Boeren); 25-2-82 9 ex. al-
daar (P.G. & R. Schrijvershof, H. Gaasbeek).

Jan van Gent. 2-10-81 2 juv. ex. strand, Haam-
stede (C.G. van Leeuwen); 31-10-81 dood ex.,
draadslachtoffer, Maasvlakte (echtp. I.C. Koster-
van Moorsel); 5-12-81 ad ex. op bouwland, thv
Moriaanshoofd, Schouwen (idem); 23-2-82 ad ex.
Maasvlakte bij havenmond (O.P. Boeren).

Kuifaalscholver. 2-8-81 1 ex. Ameland (O. Klaas-
sen, H. Stell); 28-12-81 1 ex. Zuidpier, IJmuiden
(A.H. Bulthuis); 13-1-82 juv. ex. aldaar (R. de
Haas, A. Nusse); 14-1-82 idem aldaar (E. van Veld-
huizen, T. Denters); 16-1-82 1 ex. aldaar (H.J. &
H.S. Lichtenbeld); 18-1-82 1 ex. aldaar (E. van
Veldhuizen, T. Denters, K. Hollebeek).

Grote Zilverreiger. 12-4-81 1 ex. Kethel-Schie-
dam (G. Dumay) Zie foto; 14-11-81 1 ex. reservaat
De Piet, Veerse Meer (H.P. Braam); 5-5-82 1 ex.
Knardijk (N. Marra jr, R. van Beusekom, H.S.
Lichtenbeld).

Waterspreeuw, AW Duinen, 21 december 1981.

Foto: A. Ouwerkerk.

Roerdomp. 6-12-81 1 ex. De Kleiput, Schellinkhout (Koen en Yvonne Job); 16-12-81 1 ex. vijver Landgoed Ter Hooge, Middelburg (A.J.H. baron van Lynden); 23-12-81 1 ex. vliegend over Ritthem r.O. (R. van Ouwerkerk), 1 ex. Domburgse watergang (T. Lebrecht, A.J.H. baron van Lynden) 25-12-81 1 ex. rand Dijkgatsbos, Wieringermeer (Koen en Yvonne Job); 26-12-81 1 ex. Streefkerk (P. van Meerkerk), 1 ex. Sprengelkanaal, AW duinen (F. van Halm); 2-1-82 1 ex. Rammekenshoek Ritthem (R. van Ouwerkerk, A. Ovaal); 12-1-82 1 ex. Lauwersmeer, halverwege Zoutkamp en Lauwersoog (L. Aslander); 13-1-82 1 ex. Vlietland, Leidschen-dam; 14-1-82 1 ex. Noord AA gebied Zoetermeer (P.A. van Wely), ad ex. Oostvaardersdijk, Z.Flev. (R. de Haas, A. Nussel); 6-2-82 2 ex. foer. omg. 't Bovenwater, O.Flev. (D. Woets, S. Bakker); 11-2-82 1 ex. Priempad, Z.Flev. (echtp. H. Stel).

Zomertaling. 22-2-82 ad ♂ Rustoord, Zoeterwoude, vroegste datum sinds 1970 (P.A. van Wely); 29-3-82 paartje, Hollands Duin (W. Rammelzwaal, J. Zwanenburg); 3-4-82 ♀ en ♂ Vlietlanden, Vlaardingen (W. Breedveld).

Slobeend. 6-2-82 2 ♂♂ Lepelaarsplassen, Z.Flev. (D. Woets, S. Bakker).

Krooneend. 18-10-81 3 ♀♀ Reeuwijkse Plassen; 31-10-81 3 ♀♀ en 1 ♂ aldaar; 1-11-81 idem (T. Hemmes), 2 ♂♂ 1 ♀ 't Bovenwater, O.Flev. (A. Noorlander, H. & E. Russen); 7-11-81 ♀ en ♂ Reeuwijkse Plassen (T. Hemmes, P. Dijkstra), ♂ ex. Staveren (D. Woets, S. Bakker); 14-11-81 2 ♂♂ Reuverswaard, Brummen (S.R. Kleinpaste); 5-12-81 2 ♂♂ en min. 1 ♀ 't Bovenwater, O.Flev. (W.J. Leuven); 27-12-81 Spiegelpolder, Nederhorst den Berg (P. Slot); 30-12-81 ♂ ex. uiterwaard IJssel tussen Zwolle en Zalk (H.J. Bruins); 13-2-82 ♂ ex. Klaverwaard, Opheusden (S.R. Kleinpaste); 22-2-82 ad ♂ Rustoord, Zoeterwoude (P.A. van Wely); 3-4-82 ♂ ex. 't Bovenwater, O.Flev. (P. van Wingerden, M.J. Glastra, W.F. Korrelboom); 11-4-82 ad ♂ Pampushaven Z.Flev., 25-4 nog 3 ♂♂ aldaar (A. Noorlander).

Amerikaanse Kuifeend. 26-4-82 1 ex. veenplas landgoed Mensinghe, Roden (A.H. Bulthuis, L.B. Scholtens).

Brilzeeënd. 20-2-82 onv. ♂ ex. op Noordzee bij Brouwersdam. Geen witte vleugelvlek, rood-wit-gele snavel, witte voorhoofdsvlek, geen witte achterhoofdsvlek (echtp. I.C. Koster-van Moorsel); 21-2-82 aldaar waargenomen (Rudy en Hilde Vansevenant e.a.).

Zwarte Zeeënd. 19-12-81 ♀ ex. zandkreekdijk, Veerse Meer, 399 ex. Brouwersdam (B. van der Krieken, D. Oellibrandt, G. Firlefijn, P. van de Vijver); 20-1-82 ♂ ex. Oostvoornse Meer (J.A.M. Vreede); 24-2-82 t/m 9-3-82 ♀ ex. Westerschelde voor strand Ritthem (A. Ovaal, R. van Ouwerkerk); 17-4-82 3 ex. Eemshaven (A.H. Bulthuis).

Koningseider. 23-2-82 ♂ ex. bij Zuidpier IJmuiden (M. Weston); 19-3-82 ♂ voor strand Westkapelle (A. Ovaal).

Dwerggans. 14-3-82 aangeschoten ex. uiterwaarden Woudrichem (R. Schravendeel).

Sneeuwvangs. 28-11-81 1 ex. tussen ca 3000 Kleine Rietganzen bij Harich, Gaasterland (A.H. Bulthuis); 14-3-82 3 ex. tenm. 1000 Brandganzen Wokumerwaard (J.J.P. Krop), 1 ex. tussen Kolganzen langs Harderdijk, O.Flev. (S. & F. van den Bosch).

Witbuikrotgans. 23-12-81 1 ex. met 8 'zwartbui-ken' weiland achter Oudeschild Texel (B. Schoonewille, H. Hazelhorst, E. Wijmega, P.H. Graansma); 31-12-82 15 ex. Scharredijk (R. van Elk, H. van Heiningen, A. Kooij); 14-1-82 4 ex., waarvan 3 witbuiken Zuidpier, IJmuiden (E. van Veldhuizen, T. Denters); 23-1-82 17 ex. Scharredijk (J. van Vliet, A. & C.J. Ouwerkerk), 5 ex. Zierikzee (idem); 30-1-82 30 wit- en 30 zwartbuiken, Brouwersdam-Kabbelaarsbank (echtp. I.C. Koster-van Moorsel), 12 ex. Zierikzee (J. van Vliet, E. & H. Dam).

Roodhalsgans. 3-12-81 1 ex. Oude Oostdijk (A. Ouwerkerk); 19-12-81 1 ex. tussen grote groep Brandganzen omg. Dirksland, Goeree-Overflakkee (P. van Meerkerk); 31-12-81 1 ex. Oude Groede

Grote Zilverreiger, Kethel, 12 april 1981.

Foto: G. Dumay.

Polder tussen groepje Brandganzen in een groep Kolganzen (P. & C. van 't Westeinde 'Het Duumpje' 7 (4) : 28); 6-1-82 1 ex. Molenaarsgraaf (A. Ouwkerk e.a.); 24-1-82 2 ex. tussen Kolganzen r. NW Drachten (P. de Boer); 30-1-82 4 ex. Anjummer Kolken, tmv paar duizend Brand-, Kol- en Kleine Rietganzen (K. Vogt, H. van Schuppen); 2 ex. Westplaats Dirksland (J. van Vliet, E. & H. Dam, A. Ouwkerk); 31-1-82 2 ex. in groep van 300 Brandganzen, Zuiderdieppolder tussen Stelendam en Dirksland (R.P. Boot).

Kleine Zwaan. 19-1-82 1 ex. op Vreugderijkerwaard, Zalk. Linkerpoot met brede gele band, rechts normale ring (H.J. Bruins).

Steenarend. 25 en 31-1-81 onv. ex. Spiekweg e.o., Zuid. Flev. (A. Vink e.a.); 16-2-81 op slaapplaats op een berg zand aan het kanaal, Z.Flev. (idem); 20-2-81 onv. ex. Spiekweg e.o., Zuid. Flev. (A. & H. Vink, mevr. H. Vink-Slotboom).

Rode Wouw. 16-1-82 1 ex. r.Z. Zuidpier, IJmuiden (H.J. & H.S. Lichtenbeld); 31-1-82 1 ex. r. NNO over Amsterdamse Bos (R. de Boer); 6-2-82 1 ex. boven Oranjekom, AW-duinen (J. Deelder); 6-3-82 1 ex. boven riviertje de Worm, Ubach over Worms (H. Moritz); 7-3-82 1 ex. cirk. r.NO boven Doesburg (C. Chr. Breukink); 3-4-82 1 ex. boven duinen r.Z. Egmond a.d. Hoef (W. Woudman).

Zwarte Wouw. 23-2-82 1 ex. park Zorgvliet, Den Haag (M. Weston, med. H.H. Harmsen); 15-3-82 1 ex. r.NO over Ritthem (R. van Ouwkerk).

Zeearend. 3-11-81 juv. ex. Wassenaaarse Duinen (A. Matthijsen, W. Kuijper); 15-12-81 juv. ex. Miltenburg, Oostvoorne (A. Ouwkerk); 31-12-81 juv. ex. langs Oostvaardersdijk, Z.Flev. (R. Bosong); 7-1-82 juv. ex. Grootte Peel, Asten (echtp. F.M. van Hooijdonk); 14-2-82 juv. ex. omg. Knardijk, Z.Flev. (R. de Haas, A. Nusse); 23-2-82 ad en subad. ex. Knardijk, Flev. (R.P.R. ten Brinke), juv. ex. bij obs. hut Knardijk Z.Flev. (M. Plomp, J. Nap); 1-3-82 onv. ex. in Reuversweerd, gem. Brummen (S.R. Kleinpaste).

Roodpootvalk. 21-2-82 juv. ex. r.ZW Anjum (P. de Boer).

Korhoen. 26-3-82 bolderend ex. met 3 ♀♀ Speulderveld, Speulde (M. Huizinga); 27-3-82 1 ex. aldaar (idem).

Kraanvogel. 17-3-82 1 ex. vliegend en foer. tussen Nieuw-Amelisweerd en Koningsweg, Utrecht (echtp. H.H. Vink-de Groot); 4-4-82 1 ex. overvl. Grolloo (A.H. Bulthuis); 5-4-82 12 ex. overvl. r.NO Galderse meren, Galder, Nieuw Ginneken (M. Stevens).

Grutto. 6-2-82 20 ex. Lepelaarsplassen Z.Flev. (D. Woets, S. Bakker); 10-2-82 3 ex. Oostzanerveld (A.J. Hospes); 20-2-82 1 ex. Zuid-Sloe Vlissingen (A. Ovaal).

Kluut. 19-12-81 2 juv. ex. reservaat De Piet, Veerse Meer (B. van der Krieken, D. Oellibrandt, G. Firliefijn, P. van de Vijver); 3-1-82 15 ex. aan de Kwa-de Hoek (D. Symens).

Kleinste Jager. 27-3-82 ♂ en ♀ ad. Kennemerduinen, Bloemendaal r.NW (R. de Haas, A. Nusse).

Grote Burgemeester. 21-3-82 1 ex. bij plas in Steendijkpolder bij Maassluis (M. Kooyman, J. de Vreede); 29-3-82 onv. ex. Hollands Duin (W. Remmelzwaal, J. Zwanenburg).

Zwartkopmeeuw. 12-12-81 2e winter ex. Loowaard, Duiven (A. Vink); 14-1-82 ad in winterkleed IJmuiden (Chr. Steeman).

Vorkstaartmeeuw. 11-10-81 juv. ex. Westkapelle (G.N. van de Put, J. de Ridder, med. L. Bekert); 24-10-81 onv. ex. thv Zuiderhavenhoofd Scheveningen (A. Vink), ad ex. Den Helder (A. Ouwkerk).

Ross Meeuw. 19-12-81 1 ex. op weiland tussen tientallen Kok-, Storm- en Zilvermeeuwen. Vage

Grijze Gors, Spaardam, tussen half december 1981 en half februari 1982.

Foto: J. Kleiberg.

zwarte band, was mooi roze, iets kleiner dan Kokmeeuw. Hele dag aanwezig. Egmond a.d. Hoef (Ewoud en Martijn de Groot).

Grote Stern. 3-1-82 4 ex. Brouwersdam (D. Symens).

IJsvogel. 3-1-82 1 ex. Robbenoord bos, Wieringen (T. & J.B.H. Stok); 12-1-82 1 ex. AW duinen (J. Schoonderwoerd, A. & C.J. Ouwkerk); 24-1-82 1 ex. Ankeveen (M. & F. van der Kamp); 20-2-82 1 ex. Essendijk, Rhoon (J.M. van Muiswinkel); 30-3-82 1 ex. viswater De Put, America (J. Kleuskens).

Hop. 31-10-81 1 ex. Noorderbegraafplaats Groningen (I. Hopkes, med. W. Woudman); 15-4-82 5 ex. in tuin aan NO rand van Oss (Mevr. M. Frikkee).

Draaihals. 25-4-82 1 ex. Stadskanaal in tuin (B. Dijkman).

Boomleeuwerik. 2-10-81 3 zingende ex. Strabrechtse heide, Geldrop (P.A. van Wely); 11-2-82 2 ex. Oegstgeest (A.C. Smit).

Witvleugelleeuwerik. 5-11-81 1 ex. op Maasvlakte, samen met enkele Veldleeuweriken. Even groot als Veldleeuwerik, borst en keel duidelijk lichter met wat donkere streepjes aan de zijkant van de borst, kruin lichtbruin. Snavel zwaarder en licht van kleur. Poten vleeskleurig. Leek of de vogel iets hoger op de poten stond. In vleugels een opvallende brede witte vleugelstreep. In de vlucht nog duidelijker als een brede witte zoom over de hele lengte van de achtervleugels, stuit rossig en buitenste staartpenen wit. (J. Volders, H. Berghmans, E. Hermans).

Roodstuitzwaluw. 12 en 13-4-82 1 ex. samen met circa 50 Boerenzwaluwen, 3 Oeverzwaluwen en 1 Huiszwaluw, Koekoekse Waard, Tienhoven ZH. (J. Andeweg).

Waterspreeuw. 13-12-81 1 ex. AW duinen (S. Bulte, R. de Boer); 21-12-81 1 ex. aldaar (E. Dam,

A. Ouwerkerk); 27-12-81 1 ex. aldaar (A. & C.J. Ouwerkerk, E. & H. Dam); 5-1-82 1 ex. aldaar (K. Eigenhuis, A.H. Bulthuis); 9-1-82 1 ex. Oranjekom AW duinen (J. Kleiberg); 12-1-82 1 ex. aldaar (J. Schoonderwoerd, A. & C.J. Ouwerkerk); 19-1-82 1 ex. Grift, Woudenberg (afd. Amersfoort, Vogelwacht Utrecht jrg. 1 nr. 3, Van Laar, Gommers, Tuynman); 15-2-82 1 ex. overstort AW duinen (S.E. Glas, mevr. S.M. Wijle-van Hoorn); 16-3-82 1 ex. aldaar (fam. Van der Krogt, mevr. Van Dijk en mevr. S.M. Wijle-van Hoorn).

Beflijster. 4-4-82 4-6 ex. Hotel Marion, Oostvoorne (W. & R. Breedveld, H. Dijkshoorn); 6 ex. De Krabben, Moerstraten (M. Stevens, J. Benoist); 5-4-82 6 en 9 Strijbeekse Heide, Nieuw-Ginneken (G.J.J. Hallink); 11-4-82 3 ex. Broekpolder, Vlaardingen (W. & R. Breedveld); 24-4-82 6 en 9 Laren Gld. (mevr. M. Boekel-Betz).

Azuurmees. 2-3-82 2 ex. (verm. paartje) theehuis Rhijnauwen, Bunnik (echtp. W. Koerselman).

Grijze Gors. half dec. 81 tot half febr. 82, 1 ex. te Spaarndam (J. Kleiberg). Zie foto.

Opgaven bestemd voor deze rubriek dienen zo spoedig mogelijk na waarneming opgezonden te worden aan J. Taapken, Utrechtseweg 43, 1213 TL Hilversum. Ongewone waarnemingen zo nauwkeurig mogelijk beschrijven, **geen telefonische opgaven** en uw berichten s.v.p. voldoende franken.

■ H.J. Lichtenbeld, Valparaisodreef 47, 3563 VL Utrecht, 030-611 172.

Invasie van Pestvogels in winter 1981/1982

Om een beter inzicht te verkrijgen in de invasie van de Pestvogel in Nederland in de winter 1981/1982 verzoek ik om toezending van alle waarnemingen en vondsten gedurende de periode van 1 oktober 1981 - 30 april 1982. Men gelieve bij toezending datum, plaats, aantal en (indien mogelijk) leeftijd en geslacht en eventuele andere gegevens te vermelden. Alle toezendingen zullen worden bedankt.

■ Peter de Knijff, Ahornstraat 15, 2404 VP Alphen aan de Rijn.

Waarnemingen kunnen ook voor onze rubriek Veldwaarnemingen worden ingezonden.

Korhoenders uitgezet op de Gooise heide

Op 8 april 1982 werden in een beschermd gedeelte van de Westerheide (ingesloten door Hilversum, Laren en Bussum) vier Korhanen losgelaten. Deze hanen werden voor f 500,- per stuk gekocht van een fokker van Korhanen, de heer Braat uit Veldhoven. De dieren werden eerst in een 'uitwenkooi' geplaatst en daar bijgevoerd. Vóór het loslaten waren nog zes hennen in het wild aanwezig, doch hanen ontbraken. Drs. F. Niewold van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer heeft adviezen verstrekt, alhoewel hij zelf geen voorstander van het uitzetten van gefokte Korhanen in het wild is.

In het beschermde gedeelte van de Westerheide, dat eigendom is van de Stichting Gooisch Natuurreservaat, is een voerakker aangelegd waar gedeeltelijk gras en gedeel-

telijk boekweit is ingezaaid. De uitgezette hanen werden voorzien van ringen van het Vogeltrekstation te Arnhem. Tien dagen na het vrijlaten van de hanen werd één exemplaar dood gevonden. Het dier had verwondingen (vóór of ná de dood gekregen), maar de juiste oorzaak van de dood kon niet met zekerheid worden geconstateerd.

De rentmeester van de stichting, ing. J.Ph. Dhont zegt: 'Het doel van het uitzetten is geweest om de reproductiemogelijkheden zo lang mogelijk in tact te houden. Met zes hennen en géén hanen, weet men zeker dat het snel afgelopen is met de korren in het Gool. Wij menen, dat voor het zo lang mogelijk behoud van deze unieke Gooise vogels, deze voor de stichting ongewone maatregel gerechtvaardigd is'. J.T.

Tentoonstelling werken Otto Pfeiffer

Van 11 mei tot en met 31 juli 1982 kunt u dierscheldingen, landschappen en bloemscheldingen in olieverf, tempera, aquarel en potloodtekeningen, tevens enkele zelfontworpen en handbeschilderde kristallen vazen van de schilder Otto Pfeiffer bezichtigen in het Otto Pfeiffer Huis, Nassaukade 111, 1052 EA Amsterdam, 020-843911.

Open dinsdag t/m zondag van 11.00 tot 16.00 uur. 's Maandags gesloten. Te bereiken via tramlijn 10 (halte Bloemgracht) of tramlijn 3 & 12 (halte Hugo de Grootplein). Daarna gaat de tentoonstelling naar Mulhouse.